

Epíleg

per a joves lectors

Per Eduard Hervàs

Ni xiquets, ni persones adultes

Arriba un moment en la vida en què ja no et sents xiquet o xiqueta, però saps que encara no ets una persona adulta. T'agrada fer coses diferents de les que feies fa no res. Vols que et deixen en pau, perquè ets gran, però no saps molt bé com es fa això de ser gran. A vegades t'agrada fer coses de nen però et fa ràbia que els pares se n'adonen. Quin embolic és això de créixer!

Els pares del barri volien fer una revolució contra els fills i filles adolescents en lloc d'intentar entendre'ls o, encara que fóra, recordar què feien ells mateixos quan tenien la mateixa edat.

Hi ha molt de món fora de casa

Fins ara has anat a molts llocs amb el pare o la mare, o amb els oncles i els avis o amb les famílies dels amics i les amigues. Sempre sota la mirada d'una persona adulta: familiars, amistats dels pares o mestres.

Ara has vist que el món és molt gran i vols conquerir tots els racons que hi ha amb els amics i les amigues sense que ningú fiqui el nas per a escodrinyar què feu. Vols conèixer el món de dia i de nit, perquè no sempre és igual ni es veuen les mateixes coses ni les mateixes persones. I ho vols fer amb els amics i les

amigues perquè sentiú que la por se'n va quan esteu junts.

Qui sóc? Com sóc? No em trobe, no sé si m'agrada. Em creixen les cames com si foren de plastilina... M'ixen granets per tota la cara... Vull amagar les mamelles, perquè no sé si m'agraden i si els agraden...

En aquesta època de la vida és normal fer-se moltes preguntes, mirar-se a l'espill i buscar els canvis que es produeixen en el cos, que passa de tenir la forma de nen a la forma d'adult. Als xics els ixen pelets al bigot i a la barba i a les xiques els creixen els pits o els malucs.

La velocitat dels canvis no és la mateixa en cada persona, però t'assegure que arribaràs a tenir el cos com les persones adultes: o t'hauràs d'afaitar o t'hauràs de buscar uns sostenidors. Però sí, és mala cosa això de mirar-te a l'espill i no saber com seràs de gran.

A casa no em comprenen. Els amics, sí

A casa, els pares i les mares encara et veuen com un xiquet o una xiqueta. Als pares i mares, i als adults en general, els costa reconèixer que els fills es fan grans i tenen idees pròpies. La vida canvia i les modes, la

manera de viure o els gustos en la roba o en la música evolucionen també. La gent més jove voleu vestir-vos de manera semblant o escoltar la mateixa música, diferent de la roba que duen els adults i de la música que escolten, per ser diferents. És una manera de sentir-vos junts i més segurs.

Et trobes més a gust amb els amics i les amigues que amb els pares? Sí, ben sovint. A més, els amics i les amigues no t'obliguen a ordenar l'habitació ni a estudiar o a arribar a hora a casa. Comparteixes el que et preocupa sense sentir-te controlat ni jutjat: el xic o la xica que t'agrada i el cas que no et fa, els somnis que has tingut, com renega la mare perquè has embrutat l'habitació o perquè no has fet el llit, la cara que feren en mostrar-los les notes, etc.

Però també hi ha molts moments en què t'agrada estar a casa o anar amb ton pare o ta mare. Fes-los-ho saber, que els agradarà, i a tu també et farà sentir bé.

Què em passa? Ric i plore, m'énrabie i m'entristisc quasi alhora!

Passa que hi ha unes coses que es diuen hormones, que provoquen que tingues tants canvis d'humor. Per tal que el cos i el pensament vagen fent-se adults, les

hormones fan arribar les ordres del cervell als òrgans i et fan canviar també ràpidament d'humor, a vegades sense saber massa bé per què. A més, el cervell també creix a poc a poc i els sentiments i els instints encara manen més que els pensaments i l'autocontrol. I per això t'enamores i et desenamores, estimes i odies, t'avergonyeixes o et llances al món sense paracaigudes.

Però, encara que siga una mica estressant, això és ben normal, i cal aprofitar per aprendre a poc a poc sobre aquests sentiments i canvis d'humor; aprendre a entendre't i a entendre les persones que t'envolten. Per exemple, mira com Carlota i Ro s'odien, es volen, s'abracen, es pensen, es diuen de tot, segons el moment. A poc a poc comprenen el que els passa i són capaços d'explicar-s'ho.

Amb paraules i raons puc canviar el meu món

Les idees se t'amuntonen dins del cap i ets capaç de raonar d'una manera lògica. Si alguna cosa et preocupa perquè et pareix una injustícia, creus que has de trobar la solució i dir-ho a tot el món. Necessites que t'escolten, perquè les teues idees poden fer que tot vaja més bé, encara que demà canviïs d'opinió per haver trobat una idea més bona encara.

T'agradaria fer una ONG amb els amics i donar menjar als infants d'Àfrica, o parar les guerres que veus a la televisió. Pots aprofitar les ganes que tens de fer coses per les altres persones apuntant-te a alguna associació del poble o del barri que es dedique a ajudar persones que ho necessiten. A soles o, millor encara, amb els amics. Us ho passareu bé parlant de les coses que us interessin i us adonareu que us sentiu bé si ajudeu altres persones.

Sé que els meus pares m'ho diuen per bé, però, no sé per què, he de contestar-los que NO!

Quantes vegades has dit «No!» com a resposta automàtica? Segur que sovint perquè et pareix que tens l'obligació d'opinar el contrari que els pares i que mai no és el moment de fer el que ells volen. Carlota sap que s'ha d'alçar del llit i arreglar-se, però necessita fer-los esperar per tal que es note que no fa cas de seguida.

Però has de pensar que els pares també han sigut adolescents i també deien «No!» als teus avis. Aprofita per preguntar-los-ho i que et contin què els passava i què feien llavors. Compartir els records ajudarà a entendre-vos i a entendre'ls. Pots demanar-los que t'ensenyin fotos de quan tenien la teua edat i que et

conten què feien. Pot ser que els faça una mica de vergonya si recorden el que deien als avis.

Fixa't com, al final del llibre, canvien els papers i són els avis els qui volen fer la revolució contra els seus fills. Pareix que no han après massa del que ha passat amb els néts, no trobes? Què creus que falta en les relacions generacionals pares-fills-néts?